

Lavibel: doorstart in coronatijd

Drukke tijden voor Stroomopwaarts

Column Esther Vroegop: Hoe kijk jij?

Reclassering Nederland

> VAN STOPZETTEN NAAR HERSTART

Extern groepsproject Lavibel maakt succesvolle doorstart

BREDA Hoe veerkrachtig een extern werkstrafproject kan zijn, bewijst Sander Verschuur van Lavibel. Toen Sander in maart de deuren van Lavibel in Etten-Leur moest sluiten als gevolg van de corona-uitbraak, ging hij niet bij de pakken neerzitten. In september maakte hij met Lavibel een doorstart als extern groepsproject in Breda.

Rond 2015 besluit de Nederlandse overheid in het kader van de participatiewet om sociale werkplaatsen niet langer financieel te ondersteunen. Het aanbod van lichte verpakkingswerkzaamheden die veelal werden verricht door sociale werkplaatsen viel daarmee weg. Maar de vraag naar dit werk bleef bestaan. 'Daar ben ik destijds met Lavibel op ingesprongen', zegt Verschuur.

Arbeidsritme

Verschuur startte Lavibel in 2015 in Capelle aan de IJssel en ging later verder in Etten-Leur. 'Mijn idee was om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een veilige plek te bieden om arbeidsritme en sociale contacten op te doen', vervolgt Verschuur. 'Dat ging goed: dagelijks kwam er een gemêleerde groep mensen over de vloer bij Lavibel, waaronder ook werkgestraften.'

Doorstart

Toen sloeg corona toe. De grootste opdrachtgever van Lavibel viel weg, en de werkstraffen werden opgeschort. Dankzij steun van de overheid kon Verschuur zijn hoofd boven water houden. 'Ik wilde graag verder met Lavibel, maar hoe?', zegt Verschuur. 'Het was inmiddels een écht familiebedrijf geworden: mijn vrouw, zwager en neef werken er allemaal. Via mijn contactpersoon

bij Reclassering Nederland kreeg ik een tip over een voormalige locatie van een groepsproject in Breda. Een enorme hal, waar we in september weer zijn begonnen met Lavibel. Uiteraard met inachtneming van alle veiligheidsmaatregelen.'

Zware jongens

Een schot in de roos, bleek niet lang daarna, want de behoefte aan een groepsproject in Breda bleek groot.

'We hebben middenin coronatijd een doorstart gemaakt'

Verschuur: 'Doordeweeks werken hier gemiddeld twintig werkgestraften. Op zaterdag en zondag werken we uitsluitend met werkgestraften, meestal een stuk of 35. We draaien de weekenden door omdat we als één van de weinige externe groepsprojecten ook "zware jongens" met veel uren accepteren. Als je een reguliere baan hebt, is het vaak lastig om al die werkstraf-uren doordeweeks te maken.'

Respect

De goede sfeer op de werkvloer is volgens Verschuur het geheim achter het succes. 'We hebben hier veel jongens en meiden rondlopen die op allerlei projecten zijn weggestuurd. Ik ben er trots op dat zij zich bij ons op hun gemak voelen. Alles draait hier om respect. Als je dat geeft, krijg je dat ook terug. Een mooi voorbeeld is Siggy, één van onze meest gerespecteerde werkmeesters. Hij ziet eruit als B.A. Baracus uit The A-Team maar weet bij iedereen altijd precies de juiste snaar te raken. Het leuke is dat Siggy ooit

Sander (l) en Siggy (r) op de werkvloer van Lavibel in Breda.

de allereerste cliënt van Lavibel was. In het kader van de participatiewet kwam hij destijds bij ons terecht.

Dat was meteen een match. Bij andere projecten was hij vaak weggestuurd vanwege zijn

opvallende uiterlijk, maar wij zagen zijn talent al meteen!

> DE STELLING

'Ik vind het belangrijk dat werkgestraften bij het uitvoeren van hun werkstraf altijd een mondkapje dragen.'

Bert de Wilde, directeur kringloop Spullenhulp Soest

'Daar ben ik het volledig mee eens. Sterker nog: niemand mag ons gebouw betreden zonder mondkapje. We houden ons hier aan alle veiligheidsmaatregelen: van het regelmatig handen wassen tot de anderhalvemetermaatregel. Wat mij betreft hoort het dragen van een mondkapje daar ook bij. Hoewel niet precies duidelijk of het effect heeft, heb ik toch sterk de indruk dat het dragen van een mondkapje toch altijd beter helpt dan het niet dragen ervan. Bovendien is het wel zo duidelijk om gewoon te zeggen: bij ons is het dragen van een mondkapje verplicht.'

Sander Verschuur, eigenaar Lavibel in Breda

'Bij Lavibel houden wij ons aan alle voorgeschreven veiligheidsmaatregelen. We hebben zelf van houten pallets werkplekken gecreëerd om de anderhalve meter te waarborgen en overal hangen desinfecterende gelddispensers. Ons pand beschikt verder over een goed ventilatiesysteem. We bieden ook mondkapjes aan, maar het dragen ervan is niet verplicht. In de praktijk komt het erop neer dat vrijwel niemand een mondkapje draagt. We zitten in een enorme hal, dus dat moet op zich geen probleem zijn.'

UW MENING

> CHECK

100.000 KILO KLEDING

Kringloopwinkels worden momenteel overspoeld met tweedehands spullen. Bij kringloopwinkel 2Switch in Arnhem sorteren werkgestraften sinds kort elke week ongeveer 13.000 kilo tweedehands kleding. Dat is ruim 50.000 kilo per maand! Ook in december gaat het sorteren gewoon door. Aan het eind van het jaar hebben werkgestraften bij 2Switch dan ruim 100.000 kilo kleding gesorteerd in twee maanden tijd.

> UITGELICHT

Nieuwe projectplaatsen gezocht

UTRECHT In de vorige editie van Werkstraf in Beeld vertelde Alex Reuvers over zijn aanstelling als adviseur acquisitie werkstrafprojecten. Inmiddels zijn we een paar maanden verder en praat Alex

ons kort bij over zijn bevindingen. 'De projectbeheerders en ik zijn in gesprek met verschillende partijen die interesse hebben in een samenwerking met Reclassering Nederland', stelt Reuvers. 'Daar zit van alles tussen: van grote landelijke opererende organisaties zoals Rijkswaterstaat en intensivering van de samenwerking met Staatsbosbeheer. Maar ook meer regionale partijen zoals de metaalfabriek van Exodus in regio Midden-Noord. We voeren op dit moment veel gesprekken want vanuit Reclassering Nederland is de behoefte aan nieuwe projectplaatsen groot. Enerzijds om nu de door corona opgelopen voorraad en hogere instroom naar aanleiding van de

herstart van de strafrechtsketen op te vangen. Anderzijds om op lange termijn de ambities van Reclassering Nederland op het gebied van de werkstraf vorm te kunnen geven. De organisatie pleit ervoor om de werkstraf in te zetten als alternatief voor een korte gevangenisstraf of de vrijheidsbeneming van mensen die hun boetes niet willen of kunnen betalen. Met een werkstraf doen zij dan wat concreets terug voor de maatschappij en wordt detentieschade zoals het verlies van een woning of werk voorkomen. Als die plannen doorgaan zijn straks ook voldoende werkstrafprojecten nodig om hen te kunnen plaatsen.'

Drukke tijden voor Stroomopwaarts

ROTTERDAM In de gemeenten Maassluis, Schiedam en Vlaardingen is Stroomopwaarts verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Hoewel veel cliënten tijdens de eerste coronagolf thuis zaten, ging het werk gewoon door.

Stroomopwaarts biedt mensen die (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen werken, ondersteuning in de vorm van werk, inkomen en zorg. Daarnaast is er plek voor werkgestraften. 'We werken voor veel verschillende opdrachtgevers

waardoor we diverse werkzaamheden kunnen aanbieden', zegt operationeel manager Henk Briggeman. 'Denk bijvoorbeeld aan machinaal en handmatig verpakken van producten, groenvoorziening, schoonmaakwerkzaamheden, postbezorging en metaalbewerking.'

Nieuwe opdrachtgever

Tijdens de lockdown in de eerste coronagolf zette Stroomopwaarts alles op alles om de vitale activiteiten

voort te zetten. Briggeman: 'Voor PostNL bijvoorbeeld, bezorgen onze cliënten de post in de regio. Dat gaat gewoon door. Omdat er minder mensen beschikbaar waren, moesten we alle zeilen bijzetten. Juist op dat moment werden we benaderd door Pieter Pot, een verpakkingsvrije onlinesupermarkt uit Rotterdam Kralingen die op zoek was naar een plek om te kunnen doorgroeien. De levensmiddelen die zij aanbieden worden verpakt

en bezorgd in herbruikbare glazen potten. 'Een mooi duurzame initiatief dat een hoop extra werkzaamheden voor ons meebracht', zegt Briggeman. 'In Schiedam hadden we ruimte genoeg en – onder normale omstandigheden – ook voldoende mensen om de werkzaamheden uit te voeren. Door corona moesten we in de eerste weken echter een beroep doen op onze werkleiders, managers en ondersteunend personeel. Dat is nu gelukkig anders.'

allerhande werkzaamheden in het magazijn en maken we de bestelde boodschappen verzendklaar. De werkzaamheden voor Pieter Pot worden veelal uitgevoerd door onze eigen cliënten. Werkgestraften

'Tijdens de eerste coronagolf moesten we alles op alles om onze vitale activiteiten voort te zetten'

Vullen, reinigen, inpakken

De werkzaamheden die Stroomopwaarts uitvoert voor Pieter Pot zijn behoorlijk divers. 'We zijn een belangrijke schakel in het proces', zegt Briggeman. 'Wij vullen de potten en maken de geretourneerde potten weer schoon in onze speciale "cleanroom". Verder verrichten we

ondersteunen ons daar ook bij. Juist nu we het zo druk hebben, is het prettig dat we werkgestraften op allerlei ondersteunende klussen kunnen inzetten zoals schoonmaakwerkzaamheden en groenonderhoud. Dat is ideaal voor ons. Want het is natuurlijk fijn dat we het ondanks corona zo druk hebben.'

Henk Briggeman: 'We bieden veel verschillende werkzaamheden aan'

> COLUMN

Hoe kijk jij?

Ik spreek Alex eens in de twee weken. De rechter heeft hem een voorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd van zes maanden en een werkstraf van 240 uren.

'Kan ik die gevangenisstraf niet uitzitten?', vraagt Alex mij halverwege ons gesprek. Hij schuifelt een beetje ongemakkelijk op zijn stoel. Zijn pet heeft hij met beide handen vast en hij frommelt aan de klep. 'Waarom vraag je dat?', zeg ik. 'Ik kan die werkstraf niet doen', zegt hij met een kleine en hese stem. Hij kijkt mij inmiddels niet meer aan.

'Ben je niet fit dan?', vraag ik hem. 'Nee', zegt hij, 'dat is het niet.'

'Ik kan het niet doen omdat ik bang ben dat ze mij zien.' Alex moet met een groep andere veroordeelden werkzaamheden verrichten in een bos.

'Als ik de gevangenisstraf uitzit, dan ziet niemand mij. Ja, de andere mannen die daar vastzitten, maar niet de mensen die gewoon langslapen als ik daar sta te werken, de "normale" mensen. Of erger, mensen die ik ken. Mensen die aan anderen vertellen dat zij mij hebben gezien en voor je het weet is het hele dorp weer op de hoogte.'

'Kan ik die gevangenisstraf niet uitzitten?'

We weten allebei dat het hele dorp al op de hoogte is van zijn verhaal, van het delict en van de zitting. Dit is uitvoerig onderwerp van gesprek geweest in één van onze eerdere gesprekken.

'Zou je het misschien ook anders kunnen zien?', probeer ik. 'Zou je, wanneer je je werkstraf gewoon uitvoert, juist niet uitdragen dat jij juist je verantwoordelijkheid neemt? Dat je je straf

accepteert en dat je boete doet?' 'Ze praten toch wel over je Alex', voeg ik er aan toe. En dat is zo. Hij weet het. Toch snap ik zijn worsteling. De verwijten, de blikken en de schaamte. Het heeft hem tien jaar ouder gemaakt in een paar maanden tijd. En nu is hij bang dat hij weer de "walk of shame", of nu "the work of shame" moet ondergaan. Wie weet lukt het hem de werkstraf uit te voeren met het idee dat hij het goede doet. Verantwoordelijkheid nemen voor wat hij gedaan heeft. En ja, mensen zullen praten. Maar het kan twee kanten op. Veroordelend, of met enige vorm van respect. De mannen en vrouwen die een werkstraf uitvoeren dragen hun verantwoordelijkheid. Als we zo toch eens met elkaar om konden gaan.

Esther Vroegop,
reclasseringswerker

> Reageer op deze column via info@reclassering.nl

> KORT

Creatief in coronatijd

Door de coronamaatregelen hebben veel werkstrafprojecten minder plekken beschikbaar voor werkgestraften. Deze twee projecten vonden een creatieve oplossing.

Het loopt al maanden storm bij kringloopwinkel 2Switch in Arnhem. 'Sinds corona zijn Nederlanders druk met het opruimen van zolders en kledingkasten', zegt Bram Cossee, manager Textiel bij 2Switch. 'Dat zorgt voor een gigantische toevoer van tweedehands kleding. Tijdens de lockdown hoopte de hoeveelheid kleding zich alleen maar meer op omdat we amper mensen hadden om de kleding te verwerken. Nu de werkstraf weer is opgestart, hebben we een tijdelijk groepsproject in het leven geroepen. Onder toezicht van een werkmeester is er elke vrijdag en zaterdag een groep van ongeveer vijftien werkgestraften bezig met het sorteren van kleding. Dat gaat heel goed en de verwachting is dat we dit groepsproject in ieder geval tot februari continueren.

Want ook tijdens de tweede golf krijgen we nog heel veel kleding aangeboden.'

Werkstraf in shifts

De Lutmastraat in Amsterdam is de locatie van een groepsproject van Reclassering Nederland. Om plek te creëren voor meer werkgestraften werkt het groepsproject sinds kort in shifts. 'We hebben een groep die werkt van 8.00 tot 16.00 uur en een groep die iets korter werkt van 9.00 tot 15.00 uur', zegt Redouan Chiari van Reclassering Nederland. 'We doen vooral veel werkzaamheden buiten op locatie. We rijden daarheen met busjes, waar nu nog maar vier in plaats van zeven werkgestraften in mogen. Door te kiezen voor shifts kunnen we vanaf de Lutmastraat meer werkgestraften een plek bieden zonder al te veel te veranderen. Opvallend is dat het uitvalspercentage lager is dan normaal. Het lijkt erop dat het werkgestraften goed bevalt om te werken in een kleine groep.'

> Oproep

Werkstrafprojecten gezocht!

Reclassering Nederland is op zoek naar meer werkstrafprojecten. Bent of kent u misschien een leuk project? Of wilt u meer weten over de mogelijkheden? Stuur een mail naar info@reclassering.nl.

DE ALLERBESTE WENSEN VOOR EEN GOED EN GEZOND NIEUWJAAR!

Cartoonist: Bart Pausma, Reclassering Nederland

Colofon

Werkstraf in uitvoering verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2.500 stuks. **Redactie** Reclassering Nederland **Hoofdredactie** Peter van den Hoogen, Media & Communicatie **Tekst en eindredactie** Lamar communicatie **Vormgeving** Enof creatieve communicatie, enof.nl **Fotografie** Frank Penders **Drukwerk** Drukkerij Libertas Pascal **Met dank aan** alle projecten en medewerkers die hebben meegewerkt aan deze editie.